

HYDROXYCHLOROQUINE

(Plaquenil®)

Wat is hydroxychloroquine en hoe werkt het?

Hydroxychloroquine is een medicijn dat gebruikt wordt voor de behandeling van reumatoïde artritis en andere vormen van ontstekingsreuma's zoals Lupus (SLE – Systemische Lupus Erythematoses). Hydroxychloroquine is een DMARD (Disease Modifying Anti-Rheumatic Drug) of kortweg een reumaremmmer. DMARD's zijn een groep geneesmiddelen die de activiteit van ontstekingen in gewrichten verminderen.

Het is niet helemaal duidelijk waarom hydroxychloroquine effectief is bij de behandeling van auto-immuunziekten, maar er zou een invloed zijn op de communicatie tussen cellen in het immuunsysteem. Hydroxychloroquine remt de afweerreactie waardoor de ontstekingen, de pijn en zwelling verminderen. Het beperkt ook de schade aan de gewrichten en helpt op lange termijn invaliditeit te voorkomen.

Hydroxychloroquine wordt gegeven als langdurige behandeling. Het kan zijn dat je pas na twee tot drie maanden de effecten voelt en dat de symptomen dan pas afnemen. Soms kan het ook langer duren en bij sommige mensen werkt het medicijn helaas minder goed of niet voldoende.

Waarvoor wordt hydroxychloroquine gebruikt?

Hydroxychloroquine werd oorspronkelijk gebruikt om malaria of andere (parasitaire) infectieziekten te behandelen. Nu schrijft een reumatoloog hydroxychloroquine voor als je een auto-immuunaandoening hebt zoals reumatoïde artritis, Lupus (SLE) of de ziekte van Sjögren. Dit zijn aandoeningen waarbij het afweersysteem ontregeld is. Sommige reumatologen gebruiken het ook bij ernstige vormen van artrose aan de handen met frequente ontstekingsaanvallen. In dit geval kan je arts je een combinatie met lage doses corticosteroiden voorschrijven, vooral aan het begin van de behandeling.

Hoe moet ik hydroxychloroquine gebruiken?

Hydroxychloroquine bestaat in tabletten van 200mg. Je neemt dagelijks één of meerdere tabletten. De dagdosis varieert van 200 tot 400mg en wordt bepaald door je lichaamsgewicht. Je slikt de tabletten best in zijn geheel in, zonder te kauwen of te pletten. Ze kunnen in één of twee keer per dag worden ingenomen.

Als je een dosis moet nemen die niet samengesteld kan worden uit hele tabletten (bijvoorbeeld 300 mg), is het belangrijk om de tabletten niet te breken. Je kan dan beter de ene dag één tablet nemen, de volgende dag twee tabletten en zo doorgaan met wisselen.

Als je een pillendoosje gebruikt, kan je de medicatie uit de verpakking halen en de pillen in het doosje bewaren voor de week die er op volgt. Dit heeft geen invloed op de werking.

Heb je reumatoïde artritis en is je ziekte lange tijd rustig, zal je arts met jou bespreken om de dosis te verlagen en op termijn misschien te stoppen.

Wat zijn de voordelen van het gebruik van hydroxychloroquine?

Hydroxychloroquine wordt sinds de jaren '70 gebruikt voor de behandeling van Lupus (SLE) maar het is ondertussen ook een veel gebruikt medicijn voor de behandeling van milde reumatoïde artritis. Het wordt vaak gebruikt in combinatie met een of twee andere reumaremmers zoals methotrexaat.

Zo'n 60% van de mensen die worden behandeld met hydroxychloroquine reageren goed op de behandeling.

Hydroxychloroquine werkt niet meteen. Het kan 8 tot 12 weken duren voor de symptomen beginnen te verbeteren. Het volledige effect van de behandeling kan tot 26 weken duren. Andere geneesmiddelen kunnen je symptomen ondertussen verbeteren.

Mag ik hydroxychloroquine gebruiken in combinatie met andere medicijnen?

Bij de behandeling van reumatoïde artritis gebruik je hydroxychloroquine bij voorkeur in combinatie met methotrexaat of een ander reumaremmend medicijn. Die combinatie is doorgaans effectiever. Hydroxychloroquine kan een invloed hebben op de werking van andere geneesmiddelen, zoals sommige middelen tegen depressie. Vertel je zorgverleners over alle geneesmiddelen die je neemt, ook degene die je zonder voorschrift kan kopen. Dit geldt ook voor kruiden of geneesmiddelen op basis van planten, zoals digoxine.

Zijn er mogelijke risico's of bijwerkingen aan hydroxychloroquine?

Zoals bij de meeste medicijnen, kan het gebruik van hydroxychloroquine voor bijwerkingen zorgen. Sommigen komen vaak voor, anderen zeer zelden en niet iedereen krijgt bijwerkingen. In de bijsluiter vind je een uitgebreid overzicht.

Als je je zorgen maakt over mogelijke bijwerkingen, vertel het dan aan je arts. Een verlaging van de dosis kan de bijwerkingen verminderen, zodat je de behandeling kunt voortzetten.

De meeste patiënten kunnen hydroxychloroquine goed verdragen en ernstige bijwerkingen komen zelden voor. De meest voorkomende bijwerkingen zijn maag- en darmklachten (misselijkheid, diarree, buikpijn) en verminderde eetlust. Deze klachten verbeteren dikwijls met de tijd.

Je arts zal regelmatig een bloedonderzoek voorstellen om eventuele bijwerkingen op te sporen die je zelf niet merkt (leverfunctie, bloedcellen).

In uitzonderlijke gevallen zou je allergisch kunnen reageren op hydroxychloroquine. Als je klachten krijgt zoals koorts, een opgezette keel, tong of klieren of je krijgt plotse huidproblemen, stop dan direct met het middel en neem snel contact op met je arts.

Hydroxychloroquine kan in zeldzame gevallen veranderingen of verlies van gezichtsvermogen veroorzaken. Dergelijke zichtproblemen komen voor bij mensen die een hoge dosis gebruiken gedurende een langere periode, bij mensen van 60 jaar of ouder of bij mensen met een nierziekte. Bij gebruik van de standaarddosis veroorzaakt hydroxychloroquine echter zelden oogklachten. Je arts zal bij de start van de behandeling een oogonderzoek voorschrijven en na 5 jaar gebruik een jaarlijks oogonderzoek. Heb je een hoger risico op oogproblemen, dan zal je arts van bij het begin van de behandeling een jaarlijks oogonderzoek voorschrijven.

Zijn er nog dingen die ik moet weten over hydroxychloroquine?

Alcohol

Er is geen bezwaar tegen een (matig) alcohol gebruik tijdens de behandeling met hydroxychloroquine.

Reizen en bewaring

Bewaar de medicatie in de originele verpakking, op kamertemperatuur en niet boven de 30°C. Als je op reis gaat, neem dan je hydroxychloroquine mee in je handbagage en bewaar ze zoals thuis. Bij reizen naar het buitenland kan je best aan je apotheker of reumatoloog vragen om een lijst van je medicatie op te stellen. Dit attest vermeldt: de naam van de medicatie, de correcte dosering/gebruik, naam, handtekening en stempel van je arts/apotheker, eventueel de naam, adres en telefoonnummer van je ziekenhuis en de datum waarop het attest is opgemaakt. Vraag je arts/apotheker om het attest bij voorkeur in het Engels op te stellen.

Vaccinaties

Bij de start van je behandeling met hydroxychloroquine zal je arts je waarschijnlijk een jaarlijks griepvaccin aanraden omdat je kwetsbaarder bent voor infecties door het gebruik van hydroxychloroquine. Heb je andere vaccinaties nodig omdat je naar verre landen wil reizen, overleg dan met je arts. Voor sommige vaccins moet je (tijdelijk) stoppen met je medicatie. Het is verstandig om dit goed op tijd te regelen.

Vruchtbaarheid bij mannen

Praat met je arts wanneer je een kinderwens hebt en hydroxychloroquine neemt.

Vruchtbaarheid bij vrouwen, zwangerschap en borstvoeding

Heb je een kinderwens of ben je (onverwacht) zwanger, vertel dit dan snel aan je arts. Jullie kunnen dan samen bespreken of er veranderingen aan je medicatiegebruik nodig zijn, afhankelijk van je conditie. Overleg ook met je arts of je tijdens het gebruik van hydroxychloroquine veilig borstvoeding kan geven.

Zonlicht

Je huid is gevoeliger voor de zon tijdens de behandeling met hydroxychloroquine. Bescherm je goed tegen blootstelling aan zonlicht en UV-straling en gebruik een zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor (factor 30 of hoger). Het gebruik van de zonnebank wordt sterk afgeraden.

Waar kan ik terecht met mijn vragen over hydroxychloroquine?

Als je je zorgen maakt, neem dan zeker contact op met je (huis)arts of met de reumaverpleegkundige. Ook je apotheker kan je vragen beantwoorden.

Wil je meer informatie over je eigen aandoening of andere vormen van reumamedicatie, dan kan je terecht op de website van ReumaNet, www.reumanet.be. Er zijn veel brochures die je gratis kan downloaden of aanvragen.

Deze brochure is tot stand gekomen in samenwerking met de KBVR (Koninklijke Belgische vereniging voor Reumatologie) en met steun van het FWRO (Fonds voor Wetenschappelijk Reuma Onderzoek).

De officiële bijsluiter werd als basis gebruikt voor deze brochure, net als de brochures van ReumaNederland, NRAS (UK), Arthritis Australia en the American College of Rheumatology. Dank aan Dr. I. Peene (AZ Sint-Jan, Brugge) en Dr. A. Nzeusseu Toukap (UCL), aan de reumaverpleegkundigen en aan de patiënt experten van ReumaNet en CLAIR voor het nalezen en feedback.

